

REMISSYTTRANDE
2006-10-02

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Aktiekontrolluppgiftsutredningens betänkande ”Värdepapper och kontrolluppgifter” (SOU 2006:35)

Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen (nedan ”Föreningarna”) lämnar i detta ärende ett gemensamt yttrande.

Sammanfattning av Föreningarnas synpunkter

- Föreningarna avstyrker förslaget i betänkandet att värdepappersinstitutet och den centrala värdepappersförvararen skall lämna kontrolluppgifter till Skatteverket om bland annat kundernas anskaffningsutgifter för aktier och andra värdepapper. Föreningarna ansluter sig till den kritik mot förslaget som anförs i det särskilda yttrandet av utredningens sakkunnige Jerker Löfgren samt experterna Annica Woods och Jörgen Grönlund.
- Föreningarna anser i stället att de komplicerade kapitalbeskattningsreglerna bör reformeras och göras enklare att tillämpa.
- Förslaget går stick i stäv med den pågående internationaliseringen och inte minst initiativen i EU att harmonisera regelverket inom värdepappersområdet och de fördelar detta innebär för inte minst kunderna. För omfattande nationella regler tenderar dessutom att driva många kunders investeringar utomlands, vilket motverkar ambitionen att stärka Stockholm som norra Europas ledande finanscentrum.

Synpunkter på förslaget i betänkandet

Fyra modeller där kontrolluppgift lämnas om kapitalvinster (Avsnitt 7)

Utredningen diskuterar inledningsvis fyra olika modeller som innebär att de privata aktörerna på finansmarknaden lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket om kapitalvinster och kapitalförluster. Kontrolluppgifterna skall sedan kunna förtryckas på deklarationsblanketterna. De första två modellerna kännetecknas av att aktörerna inhämtar information om anskaffningsutgifter från varandra. De två andra modellerna bygger antingen på att aktörerna lämnar information om anskaffningsutgifter till ett ”centralorgan” eller att aktörerna beräknar kapitalvinsten enligt en begränsad genomsnittsmetod.

Föreningarna anser inte att det är nödvändigt att i sak närmare uttala sig om dessa fyra modeller eftersom utredningen själv avvisar modellerna av flera olika skäl. Utredningen pekar bland annat på följande skäl mot att genomföra modellerna:

- svåra integritetsproblem skulle uppstå, där varje institut skulle ha en möjlighet att ta reda på i det närmaste fullständiga uppgifter om konkurrerande instituts kunder och deras samlade aktieinnehav
- de innebär att de privata rättssubjekten måste göra vinstberäkningar vilket skiljer sig avsevärt från ordinarie kontrolluppgiftslämnande
- samtliga modeller skulle medföra mycket stora kostnadsökningar.

Föreningarna delar utredningens kritik mot modellerna och anser att de är omöjliga att genomföra på bl.a. de skäl som anförs av utredningen.

Skatteverket erhåller uppgifter om anskaffningsutgifter (Avsnitt 8)

Utredningen föreslår att värdepappersinstitut och den centrala värdepappersförvararen skall lämna kontrolluppgifter om förvärv av värdepapper och om andra förhållanden som är av betydelse för bestämmande av anskaffningsutgifter för värdepapper.

Föreningarna avstyrker förslaget. Föreningarna hänvisar till vad som anförs i det särskilda yttrandet av utredningens sakkunnige Jerker Löfgren samt experterna Annica Woods och Jörgen Grönlund. Föreningarna anser istället att de komplicerade kapitalbeskattningsreglerna bör reformeras och göras enklare att tillämpa.

Genom förslagen i betänkandet skulle Skatteverket komma att erhålla ett något säkrare underlag för beräkning av eventuell vinst eller förlust vid värdepappersavyttringar. Föreningarna har i och för sig viss förståelse för att det föreslagna systemet skulle ses som positivt för ett betydande antal personer som gör värdepappersaffärer. Men den enskildes ansvar för en korrekt beskattning skulle dock kvarstå. Utredningen har klart belyst det faktum att många skattskyldiga idag har svårt att göra en riktig skatteberäkning *även* om de har tillgång till fullständiga uppgifter för en korrekt vinst- eller förlustberäkning. Utredningen föreslår därför att Skatteverket skall förtrycka uppgifterna med hjälp av uppgiftslämnande från bl.a. banker och värdepappersbolag. De uppgifter som de skattskyldiga alltså inte förstår sig på skulle således förtryckas för att sedan kontrolleras av de skattskyldiga. Detta med risk för att drabbas av skattetillägg om det visar sig att de förtryckta uppgifterna – som den skattskyldige nästan undantagslöst torde komma att förlita sig på – är felaktiga. Förslaget faller enligt Föreningarna på sin egen orimlighet.

Föreningarna vill understryka att Skatteverkets egna experter i utredningen i ett särskilt yttrande framhåller att kapitalbeskattningsreglerna är i behov av förenklingar. Till exempel föreslås att avdrag för förluster skall medges med samma kvotdel för alla marknadsnoterade värdepapper liksom att en tydligare gränsdragning skall göras mellan vilka värdepapper som skall anses marknadsnoterade och vilka som skall anses som icke marknadsnoterade. I sistnämnda fråga vill Föreningarna erinra om och hänvisa till Föreningarnas framställning 2002-12-18 beträffande begreppet marknadsnoterad i inkomstskattelagen. Föreningarna vill betona att vi ställer oss bakom Skatteverkets syn att kapitalbeskattningsreglerna måste förenklas.

Internationalisering och EU-harmonisering

Föreningarna anser att förslaget är i otakt med händelseutvecklingen i omvärlden eftersom det enbart riktar sig mot företag i Sverige.

Inom EU har det under de senaste åren införts, och är under införande, ett stort antal direktiv med syfte att få till stånd en harmoniserad marknad för finansiella tjänster inom unionen. Bland andra kan nämnas direktiven om marknader för finansiella instrument, om prospekt, om marknadsmissbruk och om elektronisk handel. Syftet med dessa är att harmonisera och effektivisera marknaderna för finansiella tjänster. Detta innebär också att producenterna av tjänsterna kommer att kunna betrakta Sverige som en del av en större marknad - den europeiska. Inte minst kommer konsumenterna att få tillgång till hela unionens alla leverantörer av finansiella tjänster, som tillhandahåller tjänster i konkurrens med varandra, eftersom de verkar under samma förutsättningar. Detta är till stor nytta för kunderna. Den harmoniserade marknaden kommer även att ge möjlighet för nya leverantörer av finansiella tjänster vilket förbättrar konkurrensen. En stor harmoniserad marknad kommer att ge bättre förutsättningar för utveckling, högre effektivitet och långsiktigt bättre konkurrenskraft.

Utvecklingen inom EU har ett brett politiskt stöd i hela EU. Finansdepartementet har jämsides därmed tagit initiativ för att på olika sätt stärka Sveriges och Stockholms ställning som finansiellt centrum, vilket grundas på insikten om den finansiella sektorns betydelse för samhälls-ekonomi och tillväxten.

Aktiekontrolluppgiftsutredningens förslag går stick i stäv med denna utveckling. Sammantaget skulle de föreslagna kraven på kontrolluppgifter avseende värdepapperstransaktioner skapa besvärande nackdelar för svenska institut, exempelvis följande:

- Kostnaderna för att beräkna och avlämna kontrolluppgifter blir betydande såväl vad gäller investeringar i system som fortsatt drift av systemen. Detta är kostnader som utländska institut inte åläggs, dvs. svenska institut åsamkas betydande merkostnader jämfört med utländska. Detta är inte konkurrensneutralt och strider mot såväl EU:s mål att harmonisera marknaderna för finansiella tjänster som strävandena att stärka den svenska finansmarknadens konkurrenskraft.
- En utvecklad rapportering av kontrolluppgifter kommer inte minst att sätta mindre värdepappersinstitut i en besvärlig situation. Investerings- och driftskostnader är inte direkt proportionella till antalet kunder, varför de kommer att stiga mer kännbart för de företag som har färre kunder till nackdel för såväl företagen som deras kunder samt för konkurrensen. Även om många, och kanske särskilt mindre, institut kommer att begränsa investeringarna genom att lösa uppgiftsskyldigheten med manuella rutiner medför detta att kostnaderna ökar så att institut med färre kunder får relativt sett högre kostnader per kund. Risk föreligger också för att kunderna placerar i verksamhet belägen i länder som lägger mindre betungande administrativa bördor på verksamheten. "Barriers to entry" blir högre för de institut som önskar etablera sig på den svenska marknaden.

Sammantaget kan Föreningarna konstatera att utredningens förslag leder Sverige in på en helt annan kurs än den harmoniseringsväg som EU, med stöd av Sverige, stakat ut för den finansiella marknaden och dess tjänster. Det är enligt Föreningarnas uppfattning av stor vikt att

svenska kostnader för skattekontroll inte överskrider motsvarande kostnader i omvärlden. Alla krav bör enligt Föreningarnas uppfattning präglas av harmonisering så att förutsättningarna för att driva värdepappershandel i Sverige blir så lika förutsättningarna i Europa i övrigt som möjligt.

Föreningarna vill också påpeka att omfattande svensk reglering i många fall driver svenska investeringar utomlands, vilket motverkar ambitionen att stärka Stockholm som norra Europas ledande finanscentrum. I den mån regleringar och restriktioner införs är det därför viktigt att dessa sker i harmoni och enligt samma principer och regler inom hela EU/EES.

Integritetsproblem

Upprättandet av ett stort centralt register hos Skatteverket skulle komma att utgöra ett reellt integritetsintrång för de enskilda värdepappersinnehavarna. Det måste enligt Föreningarna från rent principiella utgångspunkter ifrågasättas om det finns en rätt för staten att få veta vilka vinster en skattskyldig skulle ha möjlighet att ta fram innan han eller hon ens sålt sina värdepapper.

Tidpunkt för lämnande av kontrolluppgifter

Utredningen föreslår att kontrolluppgifter om anskaffningsutgifter för värdepapper samt om avyttring av värdepapper bör lämnas en gång per år.

Föreningarna har till utredningen noga redogjort för de stora extra kostnader som skulle komma att uppstå om bankerna och värdepappersinstituterna skulle åläggas att lämna kontrolluppgifter mer än en gång per år. Av bland annat den anledningen har utredningen stannat vid att föreslå ett årligt kontrolluppgifterslämnande. Föreningarna finner det emellertid oroväckande att experterna från Skatteverket i det särskilda yttrandet framhåller att servicenivån skulle ökas ytterligare om kontrolluppgifter skulle lämnas kontinuerligt istället för en gång per år. Föreningarna vill därför återigen med styrka poängtera – för den händelse förslaget trots allt skulle komma att genomföras – att lämnande av kontrolluppgifter *måste begränsas* till en gång per år.

Äldre innehav

Utredningen gör bedömningen att det inte bör införas bestämmelser om att ett s.k. stickvärde skall tillämpas vid bestämmande av anskaffningsutgifter för värdepapper som har förvärvats innan ett nytt eventuellt system träder ikraft.

Som utredningen själv framhåller kommer det dock ta minst ca 10 år innan ett system liknande det föreslagna i praktiken skulle komma att få genomslag. För att uppnå ett snabbare genomslag anser utredningen att det vore fördelaktigt om ett stickvärde kunde tillämpas för de äldre innehaven. Samtidigt konstaterar utredningen att den nuvarande schablonmetoden, enligt vilken omkostnadsbeloppet får bestämmas till 20 % av ersättningen vid avyttringen, med nödvändighet måste sättas betydligt högre för att medföra förenklingar för de skattskyldiga. Nackdelen med ett sådant väl tilltaget stickvärde är dock enligt utredningen att det skulle komma att leda till intäktsminskningar för staten.

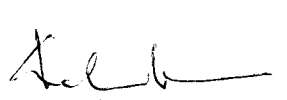
Föreningarna anser dock tvärtom att det, om förslaget genomförs, skulle ligga ett stort värde i att införa ett väl tilltaget stickvärde för äldre innehav. Endast då skulle ett sådant medföra konkreta och omgående fördelar för de skattskyldiga. Fördelarna för de skattskyldiga av en sådan enkel och tydlig regel torde vida överstiga nackdelar i form av eventuellt minskade skatteintäkter för staten.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

SVENSKA FONDHANDLAREFÖRENINGEN

Ulla Lundquist

Lars Rutberg

Kerstin Hermansson

Vigg Troedsson